

VALLAKAJA

LAEVA VALLA INFOLEHT

Nr 03 / juuni-august 2013

„LAEVA
VALLAVOLIKOGUS“

„LAEVA
VALLAVALITSUSES“

„MAJANDUSLIKE
HUVIDE
DEKLARATSIOONID“

„ÕPILASTE
BUSSISÕIDU
KIIPKAARDID“

„KOOLIMINEKU
TOETUS“

„SUURTE PEREDE
TOETUSED“

„JÄÄTMETE
PÕLETAMINE“

„LAEVALASED LAIAS
MAAILMAS“

„EMAJÕE VEEVÄRGI
TEADE“

„ÜRITUSED JA
TEADAANDED“

Hea vallarahvas!

Laeva Vallavalitsus soovib avaldada kiitust korteriühistule „Laeva 21“, kelle aktiivse tegutsemise tulemusel on renoveeritud Masti tee 6 korterelamu. Õeldakse ju, et julge pealehakkamine on pool võitu. Siinkohal peaks mainima, et võit on käes. Koostöös SA Kredex'iga on valmis saanud Laeva vallas esimene kapitaalremondi läbinud korterelamu.

Projekti planeerimisega alustati juba 2012. aasta kevadel, mil korteriühistu esindajad käisid vallavalitsusele enda plaane tutvustamas. Siinkohal peab tänu avaldama ka varalahkunud Arne Otterile.

Tänu tema kogemustele õnnestus saada SA Kredex'i toetus projekti elluviimiseks.

Rekonstrueerimise käigus teostati välisfassaadi soojustamine ning küttesüsteemi väljavahetamine. Korterelamu on saanud ka värske välisilme, mis juba kaugelt kenasti silma hakkab.

Loodame, et Masti tee 6 eeskujul saavad ka teised korterelamud indu juurde, et koos seesugune uuenduskuur ette võtta.

*Kaimo Puniste
Abivallavanem*

Foto Kadri Lepasaar

LAEVA VALLAVOLIKOGUS

Vallavolikogu 28. mai 2013. a istungil:

- võeti vastu Laeva valla 2013. aasta I lisaeelarve;
- määrati Sandri katastriüksuse jagamisel tekkivatele katastriüksustele sihtotstarbed;
- lõpetati eelnõu "Laeva valla ametiasutuse palgajuhend" menetlemine parandusettepanekute sisseviimiseks;
- võeti vastu otsus üldplaneeringu muutmiseks;
- valiti revisjonikomisjoni esimeheks Ivar Ordning ja võeti vastu protokolliline otsus, et Laeva valla 2012. aasta majandusaasta aruanne suunatakse revisjonikomisjonile arvamuse saamiseks;
- toimus info vahetamine ja küsimustele vastamine.

Vallavolikogu 18. juunil 2013. a istungil:

- kinnitati Laeva valla 2012. a majandusaasta aruanne;
- võeti vastu määrus "Laeva valla ametiasutuse palgajuhend";
- võeti vastu otsus "Maade munitsipaalomandisse taotlemine";
- katkestati eelnõu "Maa munitsipaalomandisse taotlemine" menetlemine, kuna tekkinud küsimustele ei saadud vastuseid ja vallavanem võttis eelnõu täpsustamiseks tagasi;
- võeti vastu otsus "Käro katastriüksuse jagamisel tekkivatele katastriüksustele sihtotstarvete määramine";
- võeti vastu otsus "Aiu katastriüksuse jagamisel

tekkivatele katastriüksustele sihtotstarvete määramine";

- suunati avalikustamisele Laeva valla 2013. aasta II lisaeelarve, parandusettepanekute tegemiseks;
- määrati Laeva Vallavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvaks 9 ja moodustati Laeva valla territooriumil üks 9-mandaadiline valimisringkond nr 1;
- moodustati Laeva Vallavolikogu 2013. aasta valimiste läbiviimiseks 3-liikmeline valimiskomisjon. Ametikoha järgi on valimiskomisjoni esimees vallasekretär Helen Mägi ja valimiskomisjoni liikmeteks nimetati Merle Raiküla, Sirje Lillemets ning asendusliikmeks Gerda Lugus;
- lubati puhkusele vallavanem Kalev Kurs ajavahemikul 01-16. august 2013.a;
- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

Vallavolikogu 09. juuli 2013. a istungil:

- võeti vastu otsus "Maa munitsipaalomandisse taotlemine";
- võeti vastu Laeva valla 2013. aasta II lisaeelarve;
- otsustati vallavanem Kalev Kurs'i välislahetusse mitte saata;
- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

*Juta Mäesepp
volikogu metoodik*

LAEVA VALLAVALITSUSES

23. mai istungil otsustati:

- maksta toetust,
- väljastada kasutusluba üksikelanule Kaspari maaüksusel,
- hüvitada kehvade teeolude tõttu juhtunud avariis sõiduautole tekkinud kahju,
- määrata katastriüksuste jagamisel maa katastriüksuste koha-aadressid: Aiu, Sigala ja Tööstuse ning Käropõllu, Käro-Kuivati ja Viljahoidla.

6. juuni istungil otsustati:

- anda aramus Pune katastriüksuse riigi omandisse jätmise taotluse kohta,
- anda aramus Maa-ameti maa riigi omandisse jätmise taotluse kohta ning kinnitada taotletava maaüksuse koha-aadressiks Alam-Pedja looduskaitseala 27 ja maa sihtotstarbeks 100 % kaitsealune maa,
- maksta toetust,
- anda Ado Tall OÜ-le luba projektlaagri läbiviimiseks,

- anda kooskõlastus rajatava puurkaevu asukohale Alma kinnistule,
- väljastada ehitisluba Metskonna alajaama F1 rekonstrueerimiseks Sepa ja Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa tee kinnistutel,
- tunnistada lihthanke „Masti tee ja Laeva-Palupõhja tee rekonstrueerimine“ edukaks pakkumuseks Eesti Teed AS pakkumus,
- eraldada raha valguskaabel MTÜ-le projekti „Kärkna-Kärevere-Laeva-Puurmani-Pikknurme valguskaabel“ omaosaluse katmiseks.

21. juuni istungil otsustati:

- väljastada ehitisluba Mätiko alajaama F3 rekonstrueerimiseks Veniku kinnistul,
- osutada koduteenust,
- muuta Laeva Vallavalitsuse korraldusi, millega anti ehitusload punkerlao kompleksi ja teraviljakuivati kompleksi ehitamiseks Sepa maaüksusel,
- lõpetada liikluspiirang Laeva valla kohalikel teedel,
- muuta Laeva Vallavalitsuse korraldust „Tuleohutuskorraldus Laeva valla hallatavates asutustes“ ja nimetada Laeva Kultuurimaja tuleohutuskorralduse eest vastutavaks isikuks kultuurimaja juhataja Ilona Piirimägi,

- osutada koduteenust,
- eraldada raha Laeva Pensionäride Selts MTÜ-le ürituse läbiviimiseks.

4. juuli istungil otsustati:

- kooskõlastada rajatava puurkaevu asukoht Ojari 12 kinnistul.

18. juuli istungil otsustati:

- osutada sotsiaaltransporditeenust,
- maksta toetust,
- väljastada kasutusload ehitatud puukuurile Viira maaüksusel, rekonstrueeritud Mätiko F3 alajaamale Venikmäe kinnistul ja töllakuurile Truusa tee 4,
- anda luba kaevetöödeks Randviiru maaüksusele rajatavale tiigile,
- lülitada eelarvesse sihtotstarbeliselt laekunud tulu,
- eraldada raha Valguskaabel MTÜ-le projekti „Kärkna-Kärevere-Laeva-Puurmani-Pikknurme valguskaabel“ omaosaluse katmiseks.

*Helen Mägi
vallasekretär*

LAEVA VALLA AMETIISIKUTE MAJANDUSLIKE HUVIDE DEKLARATSIOONID 2013. AASTAL

Korruptsioonivastase seaduse § 15 lg 3 sätestab, et kohaliku omavalitsusüksuse volikogu liikme ja linna- või vallavalitsuse liikme deklaratsioonid avalikustatakse linna- või vallavolikogu määratud väljaandes. Muude omavalitsusametnike deklaratsioonide avalikustamise otsustab ja avalikustamise korra määrab kohaliku omavalitsuse volikogu.

Korruptsioonivastase seaduse § 15 lõike 3 kohaselt avalikustamisele kuuluv deklaratsioon avalikustatakse ilma isikukoodi, aadressi ja lähisugulaste ja -hõimlaste andmeteta ning käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktides 6, 8 ja 9 nimetatud tulu suurust näitamata. Korruptsioonivastase seaduse § 9 lõike 1 punktides 6, 8 ja 9 nimetatud tuludeks on andmed muude tulude kohta, maksustatav tulu ja dividenditulu.

Deklaratsioonid avaldatakse ametiisiku

majanduslike huvide deklaratsiooni vormi järgi:

1. Ees- ja perekonnanimi.
2. Isikukood. (Ei kuulu avaldamisele).
3. Ametikoht.
4. Asutus (tööandja).
5. Ametipalga aste ja ametipalk. (Avaldatakse koos asutusest makstavate lisatasudega).
6. Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad, deklareeritakse ka pooleliolevad ehitused, ühis- ja kaasomandiks oleva vara puhul näidatakse ametiisiku osa selles): otstarve, asukoha maakond, vald, linn, kinnistuspiirkond, kinnistu number (asukoha aadressi näitamata).
7. Registrisse kantud autod, vee- ja õhusõidukid: sõiduki liik, mark, väljalaske aasta.
8. Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid: emitent, liik, kogus, nimiväärtus, koguväärtus.

9. Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv).
10. Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalga või 3500 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta: võlausaldaja, võlajääk deklareerimise ajal.
11. Muud varalised kohustused, mille suurus ületab deklareerimise ajal eelmise kuue kuu ametipalga või 3500 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms).
12. Muud regulaarsed tulud. (Ei kuulu avaldamisele).

1.Jüri Koster.

3. Vallavolikogu liige. 4. Laeva Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Maatulundusmaad, Laeva vald nr 236504, 2474004, 2001804, 2730504, 2621204, 2730404, 2730704, 2730604; elamumaa, Laeva vald, 3909404. 7. Toyota Land Cruiser, 1965; mootorsaan Polaris, 2002; Volkswagen, 1992; sõiduauto Volga GAZ 2410, 1988. 8. Kärevere POÜ osakud, koguväärtus 24925,54 €; Pähkli Metsatööd OÜ osakud, koguväärtus 24925,54 €; Falaris OÜ osakud, koguväärtus 1214,32 €. 9. SEB pank, Swedbank, Nordea Bank. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Pähkli Metsatööd OÜ juhatuse liikme tasu, Laeva Vallavolikogu tööst osavõtu tasu. (29.04.2013).

1. Karmen Kukk.

3. Vallavolikogu liige. 4. Laeva Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Ei ole. 8. Swedbank Pensionifond K-4. 9. Swedbank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Laeva Vallavolikogu tööst osavõtu tasu. (esitatud 29.05.2013).

1. Marek Maibach. 3. Vallavolikogu liige. 4. Laeva Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa, Laeva vald, 2988704; elamumaa, Laeva vald, 2988804. 7. Sõiduauto Volkswagen Transport 1974; sõiduauto Opel Frontera 1992; sõiduauto Audi 80 1994; mootorpaat Progress 1988. 8. Danske Pension 50, koguväärtus 5739,060 €; LHV Pensionifond XS, koguväärtus 2114,921 €; Ergo pensionifond 2P2, koguväärtus 292 €. 9. Swedbank, arvelduskonto; Nordea pank, arvelduskonto; Danske Bank, arvelduskonto. 10. Swedbank. 11. Danske Bank. 12. töötasu, Laeva Vallavolikogu tööst osavõtu tasu. (esitatud 30.04.2013)

1. Ivar Ordning. 3. Vallavolikogu liige. 4. Laeva Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Maatulundusmaad,

Laeva vald, 1012004, 2627404, 2627504, 2627604; maatulundusmaa, Torma vald 2097135. 7. Sõiduauto Mazda 6, 2004; mootorratas Honda ST 1300A, 2011; sõiduauto Mercedes-Benz, 2011. 8. Vilkest OÜ 1 osa 3195 €, Veoautoring OÜ osakapital, 1 osa, nimiväärtus 639 €, koguväärtus 699 €; Vilkest OÜ osakapital, 1 osa, nimiväärtus 3195 €, koguväärtus 3195 €. 9. SEB arvelduskonto ja kaardikonto. 10. SEB, 4643 €. 11. Hüpoteegid 2440 €, 2312 €, 2193 € ja 1196 €. 12. Vilkest OÜ juhatuse liikme tasu, Laeva Põld OÜ renditasu ja Laeva Vallavolikogu tööst osavõtu tasu. (esitatud 25.04.2013).

1. Arvo Pennonen.

3. Vallavolikogu liige. 4. Laeva Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Sõiduauto Volkswagen Transporte,r 1995; sõiduauto Volkswagen Transporter, 3003. 8. Swedbank pensionifond, 4512,854 osakut, nimiväärtus 1,03626 €, koguväärtus 4676,49 €; Swedbank Ida-Euroopa aktsiafondide 172,937 e-osakut, nimiväärtus 8,405 €, koguväärtus 1453,54 €. 9. Swedbank, arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Puurmani Vallavalitsus, töötasu; Laeva Vallavolikogu tööst osavõtu tasu. (esitatud 23.04.2013).

1. Külli Suvi. 3. Vallavolikogu liige. 4. Laeva Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Maatulundusmaa, Laeva vald, 391604. 7. Sõiduauto VAZ 2105, 1990; sõiduauto Volkswagen Passat, 1994. 8. Swedbank pensionifond K3, 2593,076 osakut, nimiväärtus 1,044962 €, koguväärtus 2721,74 €. 9. SEB, arvelduskonto; Swedbank, arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Puurmani Gümnaasium, töötasu; Laeva Vallavolikogu tööst osavõtu tasu. (esitatud 26.04.2013).

1. Endel Sõster. 3. Vallavolikogu liige. 4. Laeva Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Maatulundusmaad, Laeva vald, 3207104, 2724904, 4586304; elamumaa, Laeva vald, 4423404. 7. Sõiduauto Mercedes-Benz, 1988; sõiduauto Mercedes-Benz, 1986. 8. Ei ole. 9. SEB, arvelduskonto; Swedbank, arvelduskonto. 10. Tartu Maavalitsus, 5682 €. 11. Ei ole. 12. Riiklik pension; Laeva Vallavolikogu tööst osavõtu tasu. (esitatud 16.04.2013).

1.Maire Jõgi. 3. Sotsiaal- ja noorsootöö juht. 4. Laeva Vallavalitsus. 5. 671 €. 6. Elamumaa 1/4, Elva linn, 295904; elamumaa, Tähtvere vald, 393604. 7. Ei ole. 8. SEB pensioniosakud 420,634 osakut, nimiväärtus 0,96593. 9. SEB, arvelduskonto; Swedbank, arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Hüpoteek.

12. Ei ole. (esitatud 17.04.2013).

1. Kaimo Puniste. 3. Abivallavanem. 4. Laeva Vallavalitsus. 5. 750 €. 6. Ei ole. 7. Ei ole. 8. SEB progressiivne pensionifond 633,587 osakut, nimiväärtus 0,98284 €; Swedbank K3, 1264,611 osakut, nimiväärtus 1,07464 €. 9. Swedbank, 2 arvelduskontot, 2 krediitdikontot, kogumispensionikonto, väärtpaberikonto; SEB, arvelduskonto. 10. SEB, öppelaen 2774,89 €; Swedbank, krediitidid 1900 € ja 236,69 €; väikelaenu 970,81 € ja 546,88 €. 11. Ei ole. 12. Ei ole. (esitatud 28.05.2013).

1. Enn Tumm. 3. Vallavalitsuse liige. 4. Laeva Vallavalitsus. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Laeva vald nr 3947504. 7. Sõiduauto Volvo S70, 1998. 8. LHV pensionifond L, 1565,765 osakut, nimiväärtus 1,40269 €, koguväärtus 2196,28 €; Baltic Fast Food, 1 osak, nimiväärtus 688 €, koguväärtus 688 €. 9. Swedbank, 2 arvelduskontot; LHV pank, kogumispensionikonto; Swedbank, kogumispensionikonto. 10. Swedbank, 3593,88 €. 11. Ei ole. 12. Starfeld OÜ, töötasu; töötuskindlustushüvitis. (esitatud 02.05.2013).

1. Ago Vooremäe. 3. Vallavalitsuse liige. 4. Laeva

Vallavalitsus. 5. Ei ole. 6. Elamumaa, Laeva vald, 346204; elamumaa, Laeva vald, 4065504; korteriomand, Laeva vald, 2868304. 7. Sõiduauto Peugeot Partner, 2006. 8. Swedbank fond E, 226,948 osakut, koguväärtus 2294,56 €. 9. Swedbank, arvelduskonto ja hoiukonto; SEB pank, arvelduskonto ja hoiukonto; Nordea, arvelduskonto ja hoiukonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Valio Eesti AS palk; riiklik pension; Laeva Vallavolikogu komisjoni liikme hüvitis. (esitatud 30.04.2013)

1. Helen Mägi. 3. Vallasekretär. 4. Laeva Vallavalitsus. 5. 800 €. 6. Korteriomand, Tartu linn, 3486703. 7. Ei ole. 8. Danske Pension 50, 3184,802 osakut, nimiväärtus 1,12359 €, koguväärtus 3578,1 €. 9. Swedbank, arvelduskonto; Danske Bank, arvelduskonto; Danske Bank, kasvuhoius. 10. Danske Bank eluasemelaenu 12748,75 €. 11. Ei ole. 12. Ei ole. (esitatud 02.04.2013).

Vallavolikogu liikmed Priit Raidvee ja Kaido Põdersoo ning vallavalitsuse liige Ulvi Viilvere ei esitanud deklaratsiooni.

*Helen Mägi
vallasekretär*

ÕPILASTE BUSSISÕIDU KIIPKAARDID

Peatselt on algamas uus õppeaasta ja värsketel keskkooli- ja gümnaasiumiõpilastel ning Laeva Põhikooli 1. klassi astujatel on võimalus taotleda tasuta bussisõitu (kiipkaarti). Õpilased, kellele on varasemalt juba kiipkaart väljastatud, saavad sarnaselt eelmise aastaga kaarte pikendada.

Lapsevanematel tuleb kaardi saamiseks või pikendamiseks esitada hiljemalt 16. augustiks 2013 valla sotsiaaltööjuhile taotlus, milles on märgitud lapse nimi, isikukood, kool, klass ja sõidu marsruut ning kaardi pikendamise puhul ka kaardi number.

Palume kiipkaarti n-ö igaks-juhaks mitte taotleda (näiteks autodega perede puhul), kuna koolisõit rahastatakse valla eelarvest ja sõltumata asjaolust, kas laps kaart kasutab või mitte, tasub vald iga õpilase kohta taotletud kilomeetrite alusel.

Info: Maire Jõgi, 730 1793

E-post: sotsiaal@laeva.ee

*Maire Jõgi
Sotsiaal- ja noorsootöö juht*

KOOLIMINEKUTOETUS

Laeva valla sotsiaaltoetuste maksmise korra alusel on igale 1. klassi astuvale rahvastikuregistris Laeva valda registreeritud lapsele õigus taotleda koolimineku toetust. Kooliminekuetoetuse suurus on 32 eurot. Ootame kooliminekuetoetuse taotlusi 30. augustiks 2013. Taotluses palume märkida kooli mineva lapse nimi, kooli nimi, taotleja nimi, isikukood ja arveldusarve number.

Toetus makstakse lapsevanematele välja hiljemalt 15. septembriks kooli teatise alusel.

Info: Maire Jõgi, 730 1793

E-post: sotsiaal@laeva.ee

*Maire Jõgi
Sotsiaal- ja noorsootöö juht*

JUULIKUUST KASVASID SUURTE PEREDE TOETUSED

1.juulist kasvasid riiklikud toetused kolme ja iga järgmise lapsega peredes 76,72 euronit kolme ja enama lapse kohta. Toetuse tõus puudutas ligi 22 000 last. Alates 2015. aastast kasvab toetus 95,9 euronit.

Alates 1. juulist tõusis ka kolmikute ja suurema arvu mitmikute sünni ühekordne toetus praeguselt 320-lt eurolt 1000 eurole lapse kohta. Seega kolmikute sünnitoetus hakkab olema 3000 eurot, nelikutel 4000 eurot jne.

1. juulist hakkas kehtima ka vajaduspõhine peretoetus, mille eesmärk on toetada neid, kes kõige enam abi vajavad ehk madalama sissetulekuga peresid. Vajaduspõhist peretoetust

võivad taotleda lastega pered, kelle sissetulek jääb allapoole suhtelise vaesuse piiri. Vajaduspõhist peretoetust saab taotleda korraga kolmeks kuuks. Toetuse saamiseks tuleb esitada avaldus kohalikule omavalitsusele.

Lisainfot vajaduspõhise ja teiste lastetoetuste kohta leiate aadressilt www.lastetoetused.ee. Kodulehel saab igaüks arvutada kalkulaatori abil oma pere vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri.

Allikas Sotsiaalministeerium

Maire Jõgi

Sotsiaal- ja noorsootöö juht

JÄÄTMETE KODUS PÕLETAMINE ON KAHJULIK INIMESE TERVISELE JA KESKKONNALE!

Kindlasti olete kuulnud kedagi väitmas, et tal jäätmeid ei teki. Paljudel ei teki jäätmeid just seetõttu, et nad tegelikult põletavad jäätmed lihtsalt koduahjus või õues lõkkes ära. See saastab keskkonda, on kahjulik tervisele ning seetõttu ei ole seadusega lubatud.

Koduses küttekoldes või lõkkes tohib põletada ainult töötlemata puitu, kiletamata paberit ja pappi. Isegi selliseid kilekotte, millel on märk "PE" või "PP" või tekst "võib põletada" ei tohi kodus ise põletada, sest ka nende põletamine nõuab eritingimusi, mida kodus olevates ahjudes ja kaminates on raske saavutada.

Jäätmete põletamisel koduahjus või lahtises lõkkes eraldub hulk kahjulikke aineid, sest temperatuur ei tõuse piisavalt kõrgele, et plastiku ja muude jäätmete põletamisel põleks ohtlikud ained ära. Samuti ei ole sellistes kodustes tingimustes võimalik ohtlikke aineid kinni püüda, nagu tehakse seda spetsiaalsetes põletustehastes filtrite abil.

Mõõtmised näitavad, et kodude korstendest võib lühikese aja jooksul kord rohkem ohtlikke saasteained õhku paiskuda, kui ühest prügipõletustehasest paljude aastate jooksul. Kahju on ka sellepärast suur, et kodude korstnad ei ulatu teab kui kõrgele ja seetõttu langevad kahjulikud ained kõik oma koduaeda või naabruskonda, mistõttu hingame ja sööme selle ise sisse. Iga aednik teab, et tuhk on hea väetis ja kahjurite tõrjuja ning raputab aeg-ajalt seda puude ja põõsaste alla, aga kui seal on sees ka kahjulikud

ained, mis pärinevad plastikutest või kahtlase väärtusega puidust, siis ei ole see enam hea.

Lisaks keskkonna saastamisele ja tervise rikkumisele kahjustab jäätmete põletamine küttekoldeid ja korstnaid, mis võib lõppeda tõsise õnnetusega. Seega siit-sealt kokku kogutud töödeldud puitmaterjali ja muude jäätmete ahjus põletamine ei ole enam kulude kokkuhoid.

Viimasel ajal on probleemiks tõusnud ka vanaõlide põletamine kodustes õliküttekolletes. Poodides ja internetis müüakse isegi vanaõlipõleteid, kuid Eestis neid vanaõlide põletamiseks kasutada ei tohi. Vanaõlid on ohtlikud jäätmed ning neid tohib põletada ainult vastavaid keskkonnalube omavas jäätmepõletustehases. Vanaõli põletamisel, nagu ka muude jäätmete põletamisel, eraldub palju kahjulikke aineid, mis jäätmepõletustehastes filtrite abil kinni püütakse. Samuti ei saa inimene veendunud olla, et vanaõli ei sisalda ka muid põlevaid vedelikke. Kui vanaõli on näiteks segatud bensiiniga, siis sellise vedelikuga kasutamine võib olla plahvatusohtlik.

Jäätmete põletamisel kodustes tingimustes tekib hulgaliselt ohtlikke aineid, mis kahjustavad nii inimeste tervist kui keskkonda. Tekkivad ained võivad inimestel tekitada mürgistusi ja kahjustada erinevaid organeid, paljud neist ainetest on ka vähkitekitavad. Seega oma ja ümbritsevate inimeste tervise huvides tasub põletamise asemel jäätmed sorteerida ja viia nii palju kui võimalik taaskasutusse pakendikonteinerite ja jäätmejaamade

kaudu, sest ainult nii saab kindel olla, et need jäätmed ei tekita meile ja keskkonnale kahju.

Kaire Kikas
Keskkonnaministeeriumi
Jäätmeosakonna peaspetsialis

LAEVALASED LAIAS MAAILMAS

Tervitusi suure lombi tagant!

Armas kodukandi rahvas, ma olen siiralt liigutatud võimalusest teile kirjutada.

Minu kodutalu Aruvälja maadel kutsuti Lombi taluks. Sellest on juba 30 aastat, mil mu isa ja ema elasid Aruväljal Laeva metskonna metsastel maadel. Meile kuulus kaunis metsatukk Sangla soo serval, mis ulatus Tartu maantee äärde välja. Olen kirjutanud oma lapsepõlvest lasteraamatu "Hall Kalliskivi", mida saate lugeda aadressil <http://hallkalliskivi.blogspot.com/2011/07/hall-kalliskivi.html>

Raamat algab nii...

"Öösel nägi ta und. Oli taas Aluvallas. Nägi end seismas maantee truubil, kust pääses tuttavale tee metsaservale. Ta ei saanud sealt tükk aega edasi, sest miski takistas minekut. Jalad olid kui vatist. Mingi eelaimus oli nad unes tabalukuga sulgenud. Ta hõikas kedagi lähikondsetest, kuid vastust ei tulnud. Puud ümberringi – paljunäinud vanad haavad krõbisevate dollaritega, võimsad kuused ja tuttav pähklipuupuhmas – vaikisid kurjakuulutavalt. Kodukorstnast ei tõusnud suitsu ja aknad haigutasid mahajäetuina. Kuid äkitselt olid tal nagu kõigil unenägijail, üleloomulikud võimed ja ta astus ... nagu kehatu vaim ... teel seisvast takistusest läbi. Ees lookles sissesõidutee siia-sinna – just niisamuti, nagu see oli loogelnud alati. Ent edasi minnes ta adus, et kõik oli muutunud. Tee oli kitsas ja metsik. See ei olnud enam sama, mida nemad olid tundnud. Algul tegi see nõutuks. Alles siis, kui ta pidi kummarduma, et hoiduda madalale rippu vajunud oksa eest, alles siis ta mõistis: loodus oli astunud täiel määral oma õigustesse, võtnud vähehaaval tee oma pikkade sõrmede pitsitavasse haardesse. Puud, mis varengi tundusid ähvardavat, olid lõpuks saavutanud oma tahtmise. Nad kasvasid tihedalt koos, tumedad ja isepäised, tunginud üsna teeveerele. Haabade paljad hallid oksad nõjatusid üksteise najale, ladvad põimunud kummaliseks kaisutuseks teisel pool teed seisvate kaskedega. Ta sammus öö kurjakuulutavas vaikus. Astus puude võlvkäigu alt läbi kuni teelahkmeni. Siit

Tiidemannideni viis kruusakate, oma kodumajani kitsas murukamarane riba. Tuttav pirnipuu konutas nukralt teeservas. Iial ei olnud teda kaunistanud mahlased pirnid. Armeena võimutsesid ta ümber nüüd nõgesed. Need sirutasid end, vulgaarsed ja pealetükkivad, tüve mööda üles justkui osatades puu olemasolu mõttetust. Kitsuke rada viis esmalt saunani paremat kätt. Kõikjal vedeles midagi, siin katkine vankrijupp, seal hobuniiduk, tuttav ammusest heinateo aegadest. Armsast maasikapeenrast kasvahoone kõrval andis märku lopsakas kõrge umbrohi."

See on lugu mu lapsepõlvest. Rentnik põletas maha meie kodu, kui isa ja ema olid juba manalateel. Järele jäi korsten ja õunapuuaed, mis kasvas rohtu. Iga möödasõitja, kes teed tundis, astus sisse, et võtta tasuta, mida võtta andis.

Lapsepõlv on valus ja ühtlasi kõige rõõmsam peatükk meie elus ning me oleme sellega alatiselt seotud. Kõik, mis minus ilusat, võlgnen sellele talule, isale, emale ja oma lapsepõlvele. Loodus me kodutalu ümber on mulle igaveseks mällu sööbinud. Sealt kogusin oma esimesed naudingud ja looduspildid. Sealt õppisin armastama loodusilu ning sealt omandasin romantilise elulaadi, poeetilise mõttelaadi. Kuidas me üles kasvame, kuidas meid kasvatatakse, kes on meie vanemad, koduümbrus ja lapsepõlvesõbrad – mis võib olla veel tähtsam kui loetletud.

Mu isa Elmar Smidt oli väga hea ja hooliv perekonnapea; ema armastas näitemängu, laulu ja tantsu, mõnda aega töötas ta Laeva Seltsimaja juhatajana. Pere oli suur ja ajad vaesed, kuid me kasvasime kodus, kus leib ja liha, köögiviljad ning puuvili igapäevaselt laual. Tegime väga palju tööd. Kevad algas kaevamiste ja istutamistega, suvi jätkus rohimiste ja heinateoga, sügisel korjasime vilju ning tõime heinasaod küüni alla. Talved olid Eestis pikad juba siis, vast vaid selle vahega, et praegusel ajal on suhteliselt vähe lumevalget maapinnal, siis ulatusid hanged õlgadeni. Olen uhke selle üle, et me kasvasime oma toidu ise: meid oli isa, ema, neli last ja vanaema.

Ma ei kirjuta seda artiklit Eestis olles, vaid hoopis Las Vegases. Elutee on toonud mu siia. Elan juba aastaid Ameerikas. Siit saadan ka tervitusi kodukandi inimestele, kes meie peret tundsid ning armastasid. Isa Elmar, ema Salme ja ka õde Anne on lahkunud siit ilmast, kolm ülejäänut elame ja võitleme edasi. See on elu, midagi pole parata.

Elan maailma lõbude pealinnas, Las Vegases, Mohave kõrbelistel aladel. Orus, mille linn on pea täis ehitanud. Kõrbetoonides majad on laiali valgunud ulatudes ümbritsevate mägede veerule. Las Vegas kasvab meeletu kiirusega. Kasiinodes majanduskriisi ei tajuta, kuigi kodutute leerid tänavatel kasvavad ning üle poole elanikest on mingil kombel sellest haaratud. Bensinihind kerkib päevadega, kuid odav on osta või hankida toitu ja riideid selga. Vaestele on palju poode, kus dollarite eest on võimalik muretseda kehakatteid. Tasuta toidutšekke saab kerge vaevaga, tarvitseb vaid Internetis aplikatsioon täita ja *WellFare*'i sisse astuda. Aga mänguautomaadid on endiselt mängijate päralt ja klõbistajaid jätkub hulgaliselt. Linnaelanike kasvule aitab kaasa see, et elu siin on suhteliselt odav.

Maailmised teed vonklevad ka Las Vegase ümber, mitte ainult linnas sees. Teed, mis viivad mööda Meadi järve muinasjutulisest idakaldast, Sonora ja Mojave kõrbesse ning Suure nõo kohtumisalale. Teed toovad külalisi ka *Red Rock*'i ehk Punase Kivi kanjoni servaalale. Värvikirevate ja müstiliste vormidega kanjonite ning kõrgendike keskel tuletavad inimeste olemasolu meelde üksnes džiihid, mis siirduvad linnast kaugemale, loodusele lähemale.

Mead'i järve äärt pidi põhja poole sõites jõuab Tuleorgu (*Valley of Fire*). Hea, kui sinna jõuda õhtupoolikuks. Siis on punased liivakivimoodustised - meenutagu nad mesilastarusid, elevanti või seitset õde - päikesekiirte all justkui tulelõõmas. Õhtune külastus on soovitatav ka seetõttu, et päeval mõrvarlikus palavuses mitte kuumarabandust saada.

Red Rock domineerib Las Vegases läänes olevatest maastikest. Värvirohked kivid, mis annavad kogu alale nime, on tekkinud dünaamiliste ning siiani kestvate välisjõudude mõjul. Kivide erodeerijateks on tuuled ja veed, ning suuremas osas kõrbekivide lagunemises on süüdi temperatuuride suured kõikumised.

Mägiländ punastel liivakividel

Red Rock Canyon 15 km Las Vegasest.

Red Rock ehk Punase Kivi Kanjon pakub ühte parimat näidet Mojave kõrbealadest.

Niisiis, vähem kui 20. kilomeetri kaugusel maailma lõbustustlinna neonvalguse ja rahu energiaga Las Vegase stripist, hüppavad mäeharjadel ringi mägilambad ja kõrbepõrandal sörgivad koiotid. Paik on olnud kaua aja eest juba tunnustatud. Peamine, mis pargi külastajaid köidab, on kindlasti ilu ja unikaalsus värvitoonide ning kujunemisloo tõttu.

1990. aastal laienesid *Red Rock*'i piirid 83 100 aakrini ning sellest ajast kannab *Red Rock*'i Kanjon ka Rahvusparki nimetust. Maa-ala on tänaseks kasvanud juba 197 000 aakrini ning võtab igal aastal vastu üle miljoni külastaja. Alles see oli, kui 1998. aastal sissepääs parki maksustati. Kui külastasin parki enne seda, tundus see olevat vähem rahvastatud. Harilik külastaja, huvireisija ja autoga sisse sõitnu võivad nautida kõrgkõrbe 13-miilisel maastikusõidul, mis läbib RR järske nõlvu oru serval lindina vääneldes ja teatud parimates kohtades parkimisplatsidel fotografeerimist pakkudes. Suuremad seiklustehuvilised saavad matkata hästi väljaarendatud radadel, sõita ratsahobustel või jalgrattaga. Eriti populaarseks on park saanud mägironijate seas. Siinsed erodeeritud kaljud pakuvad kerget treenimisvõimalust isegi algajatele alpinistidele.

Aeg, tuul ja vihm on jätnud oma märgid liivakivist kaljudele. Nii RR-is kui *Valley of Fire*'is võib leida kupleid, hiigellilluminaatoreid, kaarjaid mesipuid ja isegi looduslikke sildu kummardamas jumalikke tippe. Tumedad jutid triibutavad kaljunõlvu, valgudes pärast vihm pragudest välja. Enne sihtpunkti jõudmist tuleb mõnel joal läbida sadu meetreid. Längus hommikukiired intensiivistavad selle kunstniku paletti. Kaugemal põhjas juhatab saehambuline ja tumehall kalju, kutsutud *La Madre* mägedest, sisse värvirohke liivakivide formatsiooni.

Punased kaljud on nii vaatamänguline paik, et seda on kasutatud taustana paljudele Hollywoodi filmidele. Maastik köidab külastajat, kes pürgib näha kaugemale kui Nevada kasiinode mänguautomaadid. Sageli arvavad inimesed, et kõrb on elutu, viljatu tühermaa. Ent juba tuhandeid aastaid on taimed ja loomad siin elanud, kohanenud raskete tingimustega ja saavutanud seeläbi täiuslikkuse. Kohastumised ongi need, mis elu rikkaks ja huvitavaks muudavad. Samuti on inimene, õppides ja täiustudes, jäänud püsima ses äärmises kuivuses ja kuumuses. Nagu süsteemi individuaalne osa, eri elemendid: kivi formatsioonid, vegetatsioon, loodus, sama tähtis on ka ta mittenähtav ajalugu. Ei saa öelda, et see oleks päris unikaalne vaid selles paigas, kuid elementide kombinatsioon läbi RR-i annab talle väga erilise väärtuse, tuues alale rahvusvahelist kuulsust.

Niisiis on mu praeguse kodupaiga LV ümber mäed, paljad, lamedatipulised ning enamuse ajast sinakashalli tooniga. Koidu ja ehavalgus mängib seal erinevate nurkadega, tuues esile kauniduse. Lasvegaslane armastab oma ümbrust kõigest tehisilust hoolimata. *Red Rock Canyon* on linnast kõigest 15 minutilise autosõidu kaugusel. Ja igal juhul on tähtis olla teadlik sealsest kõrbekliimast.

Kuidas ma elan? Pole viga. Kuumus tahab küll hinge võtta, kuid suvekuud mööduvad pea ja ka kuumus leeveneb. Suvel ületuvad temperatuurid oru põhjas tihti 95 * F (35°C). Nii on kesksuve matku parem planeerida päeva jahedama poole sisse. Kanjonid on kitsad ning varjurikkad. Ometi ei soovita astuda keskpäeval sesse põrgukatlasse, eriti Punase Oru "põrandal" oru põhjas, millelt saab enamus radu alguse. Enne õiget matka võtab päevakuu su nii läbi, et edasisi samme ette võtta oleks hullumeelsus. Kevad, sügis ja talv on varieeruvalt nauditavad. Kõige kenam aastaeg minekuks on kindlasti kevad - mai, aprill ja märts, mil kõrbki roheline.

Olen nii fotograaf kui geograaf. Mu fotosid võib näha

www.redbubble.com/people/loiteke
<http://fineartamerica.com/profiles/meeli-sonn.html>
www.viewbug.com/member/meeliloitesonn

Meeli Loite Sonn

70 AASTAT VELIKIJE LUKI LAHINGUST

Laeva vallas elab Velikije Lukis võidelnud ja seal hukkunud Eesti sõjameeste lähedasi, keda kutsume külastama seal võidelnud isade ja vanaisade lahingukohti ja austama nende mälestust.

Sel aastal täitus 70 aastat Teise maailmasõja ühest verisemast ja ohvriterohkemast Velikije Luki lahingust, kus võitlesid ka 8. Eesti Laskurkorpuse sõjamehed. Velikije Luki lahingutes hukkus üle 5000 eesti sõjamehe, kes on maetud Velikije Luki vennaskalmistutele.

Velikije Luki lahingutes kaotas Eesti Laskurkorpuse langenutena ja raskelt haavatutena üle poole oma isikkoosseisust. Kõik need tuhanded eesti sõjamehed väärivad meenutamist ja meelepidamist. Eesti Vabadusvõitluse Muuseum koos reisibürooga Mainedd organiseerib sel aastal Velikije Lukis võidelnutele ja seal hukkunute lähedastele, ajaloo- ja

militaarhuvilistele Velikije Luki külastamise 23.-25. augustil. Velikije Luki kolmepäevasel reisil külastame ka Petseri kloostrit, Pihkva Kremli, Ostrovi relvamuuseumit, Puškiniga seotud kohti Mihhailovskojes. Velikije Lukis külastame eesti sõjameeste vennaskalmistuid, memoriaalkompleksi, lahingutega seotud kohti ja ajaloomuuseumit. Mälestame Velikije Luki lahingutes langenud eesti sõjamehi.

Info reisi kohta telefonil 55 19 407 või reisibüroost Mainedd e-posti aadressilt info@mainedd.ee või telefonilt 644 47 44.

*Lugupidamisega
Johannes Tõrs*

Eesti Vabadusvõitluse Muuseumi juhataja

AS EMAJÕE VEEVÄRGI TEADE LAEVA VALLA TARBIJATELE

AS Emajõe Veevärk teatab, et vastavalt Konkurentsiameti otsusele nr 9.1-3/13-011 04.06.2013 kehtestatakse AS Emajõe Veevärk poolt teenindatava piirkonna elanikele ja ettevõtetele alates 1. augustist 2013 uued teenuste hinnad alljärgnevalt:

1) tasu tarbitud vee eest: 1,219 €/m³
käibemaksuta; 1,463 €/m³ koos

käibemaksuga;

2) tasu reovee ärajuhtimise eest: 1,542 €/m³
käibemaksuta; 1,850 €/m³ koos
käibemaksuga.

Sünne Mäll
AS Emajõe Veevärk

ÜHE HOBUKASTANI LUGU

Minu elutee sai alguse kastanimunast, mille lapsed korjasid üles siin läheduses ühes koduõues kasvava kastani alt. Selle suure kastani vilus käidi palavatel suvepäevadel mängimas, sest perenaine rõõmustas iga külalise üle. Et oma kodu juures oleks ka selline silmailu ja varju pakkuv puu, otsustasid lapsed ühe kastanimuna kasvama panna. Kobestati mulda, kitkuti umbrohtu, kasteti ja rõõm oli kahepoolne, kui ma kevadel pistsin mullast välja oma rohelise, veidi vaiguse nina.

Lapsed ei teadnud, et olen aeglase kasvuga – külvist kuni viljade kandmiseni kulub 30-40 aastat. Kui nad said täiskasvanuks ja lahkusid kodumajast laia maailma, külastasid nad mind harva. Tundsin puudust nende hoolitsusest ja jäin kiduma. Sageli koheldi mind halvasti: möödujad mürdsid mul oksa ja mõni toetas minu najale jalgratta. Seepärast pole ma ka kõige ilusama väljanägemisega. Aga mu unistus ei ole kuhugi kadunud, et kunagi aastate pärast, maikuus, kui loodus kevadet tervitab, süütan ka mina inimestele silmarõõmuks oma valged õieküünlad, et valmistada nendest sügiseks sügavpruunid kastanimunad, mida lapsed rõõmu tundes korjavad ja neist loomi meisterdavad.

Unistasin....Kuni ühel päeval suruti mu kaela ümber raudvõru ja keresse kruvid. Oh, kuidas mu hing kiljus appi! Aga abi jäi tulemata. Minu külge kinnitati lapse kiik! Ja seda tegi inimene, kes tavaliselt kaitseb endast nõrgemaid! Aga ju ta ei teadnud, et ka meie, taimed ja puud, oleme elus (muidu me ei kasvaks), et meil on tunded ja tajud, et osa meist on positiivse bioenergiaga ja toidame sellega kõiki enda ümber. Aga vigastatud tüvega puu ei suuda seda, pigem on mõju vastpidine. Küllap ei olnud talle lapsepõlves seda räägitud ei kodus ega ka koolis või oli ta selle lihtsalt unustanud.

Mis saab edasi? Kallis inimene, ma palun Sind: päästa mu kael sellest kägistavast võrust ja eemalda need kruvid mu ihust ja sulge augud kasvõi lihtsa puupulgaga. Ravi mu haavu ja palu mult andeks, siis ehk jään ellu ja kõik mulle tehtud halb ei tule Sulle endale tagasi. Lapse kiige jaoks aga too metsast postid- neid vedeleb kõikjal.

ÕNNITLEME

JUULI

10. juuli	Asta Rammi	83
13. juuli	Heinrich Maibach	84
19. juuli	Helgi Kuiv	70
23. juuli	Merike Veemaa	70
24. juuli	Evi Rips	70
28. juuli	Elvira Kovaljova	70
31. juuli	Lemmi Talerman	88

AUGUST

2. august	Helmut Rammi	82
24. august	Nikolai Haug	85
25. august	Valve Kruusa	86

Õnnitleme juuli ja augusti juubilare ning eakaid sünnipäevalapsi!

Õnnitluste minutid Pereraudios kell 8.30 lainepikkusel 89,0 MHz.

UUED VALLAKODANIKUD

MÄRTS

18. märts Rihard Peterson

MAI

25. mai Meribel Kalda

JUUNI

29. juuni Ferdinand Kangur

Õnnitleme vanemaid!

LAEVA PÕHIKOOLI LÕPETAJAD

Cätriin Kalaver -kiitusega

Taavi Kangur

Madis Ziruļ

*Nadežda Niklus
Laeva Põhikooli direktor*

ÜRITUSED / TEADAANDED

Laeva Rahvaraamatukogu info

Laeva Rahvaraamatukogu on suletud 01.08 - 29.08.2013. Raamatukogu avatakse taas 30.08.2013.

*Laeva Rahvaraamatukogu direktor
Virve Tamm*

Laeva Kultuurimaja info

Selle aasta jaanikul vedas meil ilmaga ja jõukatsumistest võttis osa ka hulk inimesi.

Laeva Kultuurimaja tervitab kõiki ja soovib head seeneaastat. Kui ilmad lubavad, teeme augustis paar õuekino õhtut. Augustis külastavad meie kultuurimaja ja valda Tartumaa Rahvakultuuri Keskseksi töötajad. Alates septembrist lähen lapsehoolduspuhkusele ja Teie saate uue

kultuurimaja juhataja. Vahepeal kohtume üritustel ja soovin Teile kõike head!

Foto Airi Lohmanni erakogu

Info: kultuur@laeva.ee või 53090578

*Laeva Kultuurimaja juhataja
Ilona Piirimägi*

POLITSEI

Juunis tabati Laeva vallas üheksa mootorsõidukijuhti, kes ületasid lubatud sõidukiirust; üks mootorsõidukijuht, kes oli tarvitanud alkoholi; üks veokijuht, kes rikkus töö- ja puhkeaja nõudeid; üks mootorsõidukijuht, kelle sõiduk ei olnud läbinud nõuetekohast tehnoülevaatust ja üks joobes jalgrattur.

Juulis tabati 13 mootorsõidukijuhti, kes ületasid lubatud sõidukiirust ja kaks mootorsõidukijuhti, kes olid tarvitanud alkoholi.

*Kalev Vent
ülemkonstaabel*

MÄLESTAME

HEINRICH PETERSON
02.03.1930 – 03.06.2013

HELMİ KALA
28.12.1923 – 14.06.2013

REIN REKK
16.07.1945 – 05.07.2013

REKLAAM

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Ostan PARIMA HINNAGA
seismajäänud
kodumasinaid/elektronikat,
autoromusid, tsikleid,
põllumajandustehnikat, rattaid,
tööriistu, metalli jms. Transport,
äravedu ja demontaaž TASUTA!
Info: tel 5894 7301

Perekond ostab maakodu vaikselt
piirkonnas.
Info: tel 5668 6892,
ahto@hiis.ee

“Vallakaja” väljaandja:
Laeva Vallavalitsus ja -volikogu
Väänikvere tee 8, Laeva küla, Laeva vald, 60608 Tartumaa. Faks 7 498 348
Toimetasid Kadri Lepasaar ja Virve Tamm,
tel 7 301 792,
e-post vallakaja@laeva.ee
Trükkinud Tarmest OÜ